

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ УЧАСНИКІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА РОЗБУДОВИ
ЕКОСИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ
В УМОВАХ ПОВОЄННОГО ВІДРОДЖЕННЯ
УКРАЇНИ**

**17–18 квітня 2024 р.
КИЇВ, КНЕУ**

УДК 331:316]"366"(477)(06)

T33

*Рекомендовано до друку
збірник тез доповідей учасників Міжнародної науково-практичної
конференції «Теорія і практика розбудови екосистеми соціальної
сфери в умовах повоєнного відродження України», проведеної
кафедрою соціоекономіки і управління персоналом
17-18 квітня 2024 року, Вченою радою Київського національного
економічного університету імені Вадима Гетьмана
(протокол №9 від 25 квітня 2024р.)*

Теорія і практика розбудови екосистеми соціальної сфе-
T33 **ри в умовах повоєнного відродження України [Електрон-**
ний ресурс]: зб. тез доповідей Міжнародної науково-практич-
ної конференції (Київ, 17–18 квітня 2024 р.). Київ: КНЕУ,
2024. 411 с.

ISBN 978-966-926-477-0

У збірнику представлено тези доповіді учасників міжнародної науково-практичної конференції «Теорія і практика розбудови екосистеми соціальної сфери в умовах повоєнного відродження України». Основним посилом авторів є заклик до переосмислення та формування нової парадигми світогляду щодо соціальної сфери, соціально-трудова відносин. Стрижневою темою дискусій є розгляд екосистемного підходу до розв'язання новітніх завдань стійкого людиноцентричного розвитку. Авторами розкрито сучасні тренди управління персоналом, систематизовано досвід інтеграції вимушено переміщених мігрантів у Польщі, окреслено перспективи розвитку освіти в повоєнній Україні, запропоновано способи вирішення проблем цифровізації та адаптації до викликів сьогодення через екосистеми робочої сили, формування бізнес-екосистем на засадах сталого розвитку, тощо. Учасники конференції одностайно стверджують, що відродження країни не можливе без переосмислення сутності, змісту тих явищ і процесів, які іманентні економіці невизначеності, потребує реалізації інноваційних підходів до розвитку людського капіталу, ринку праці, зміни парадигми соціальної безпеки. Зауважено, що лише людиноцентрована модель економіки, яка ґрунтується на засадах екосистемності, може і повинна стати реальністю, якщо ми бажаємо перемоги, бути конкурентними на глобальному ринку

Організатори конференції не завжди поділяють думку учасників. У збірнику максимально точно відображається орфографія та пунктуація, запропонована учасниками. Усі матеріали подаються в авторській редакції.

УДК 331:316]"366"(477)(06)

*Розповсюдження та тиражування
без офіційного дозволу КНЕУ заборонено*

ISBN 978-966-926-477-0

© КНЕУ, 2024

трикратності, для забезпечення конкурентоспроможних умов праці необхідно робити акцент на нефінансовий аспект мотивації працівників. Існує ряд причин розриву в розмірі заробітної плати і він має компенсуватися для підтримки і розвитку держсектору.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Бутенко Д. С., Теорії мотивації: практичний аспект. *Ефективна економіка*. 2020. № 5, 7. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?n=5&y=2020>
2. Гордійчук Д., Усе в державу. Україна збільшує кількість власних підприємств, але це не добре. *Економічна правда*. 2022. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2022/11/15>
3. Калина А. В. Розвиток соціально-економічної категорії заробітна плата та передумови для формування її гідного рівня. *Соціально- трудові відносини: теорія та практика*. 2017. № 1. С. 212-223. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv
4. Лопух К. В., Адам Сміт про причини нерівності в суспільстві. *Історія народного господарства та економічної думки України*. 2016. № 49. С. 239-249. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv
5. Прохоров Б., Чому 60 % державних підприємств менш прибуткові, ніж приватні. *Економічна правда*. 2021. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2021/11/11/679643/>
6. Чабаров В. О., Євтушок О. В., Організація праці та система виплати заробітної плати державних службовців: міжнародний досвід для України. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 4. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1640>

УДК 331:339.91

Калініна С.П.

*декан економіко-правового факультету
Мариупольський державний університет
м. Київ, Україна*

ДО ПИТАННЯ ПРО ТРУДОРЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ: ДЕМОЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ

На сучасному етапі світогосподарського розвитку питання трудоресурсного забезпечення виходить за межі національних кордонів, і перетворюється на умову успішного забезпечення економічного розвитку на всіх рівнях. Актуальність питання по-

силюється у зв'язку із ситуацією глобального трудовесурсного дефіциту і глобальної кризи продуктивності.

Базовою складовою стану трудовесурсного забезпечення світової економіки є характер розвитку демографічної ситуації. Протягом 1950-2100 рр. спостерігається позитивний тренд чисельності населення в світі (деяке зниження показників очікується після 2085 р.). Так, в 2030 р. у світі буде нараховуватись 8,5 млрд. осіб, в 2050 р. — 9,7 млрд., в 2100 р. — 10,3 млрд. (рис.1).

Водночас, по мірі зростання загальної чисельності населення, наявними є значні відмінності перебігу демографічних процесів в світі залежно від рівня економічного розвитку країн (рис. 2). Так, в групі країн з високим рівнем доходу протягом 1960-2020 рр. чисельність населення зросла в 1,6 рази (з 0,78 до 1,24 млрд. осіб), в групі країн з доходом вище середнього — в 2,3 рази (з 1,20 до 2,77 млрд. осіб), в групі країн з доходом нижче середнього — в 3,4 рази (з 0,91 до 3,12 млрд осіб), в групі країн з низьким рівнем доходу — в 4,8 рази (з 0,14 до 0,67 млрд. осіб) [5].

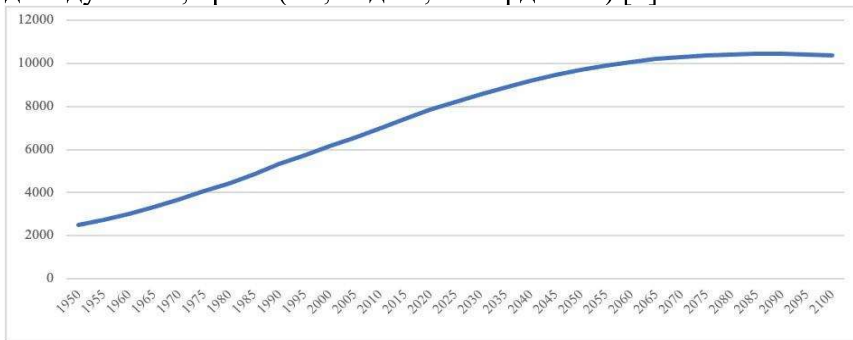

Рис.1. Динаміка чисельності населення світу у 1950-2100 рр., млн. осіб * [2]

*2024-2100 — прогноз

В найближчі 30 років половина світового приросту населення буде припадати на 9 країн: Індію, Нігерію, Демократичну Республіку Конго, Пакистан, Ефіопію, Танзанію, США, Уганду та Індонезію. Найбільш населеними країнами світу є Китай (1,4 млрд осіб) та Індія (1,3 млрд). Очікується, що до 2024–2026 року Індія випередить Китай за кількістю жителів. При цьому країною з найвищими темпами зростання населення є Нігерія, яка до 2050 року стане третьою за чисельністю країною світу (наразі займає сьоме місце) і випередить за цим показником США [4].

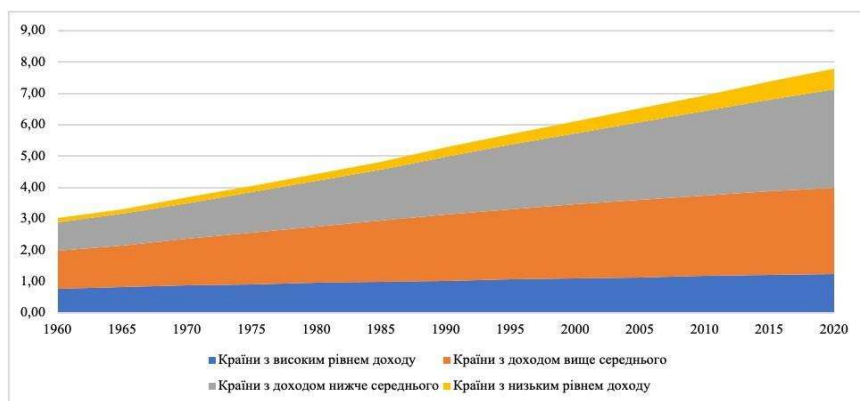

Рис. 2. Структурна динаміка чисельності населення світу за рівнем доходу країн, 1960-2020 рр., млрд. осіб [5]

Крім того, у зв'язку зі зростанням тривалості життя, у світі значно збільшиться кількість літніх людей. Так, очікується, що кількість осіб старше 80-ти років зросте протягом 2020-2100 рр. у шість разів — зі 146 млн. осіб до 881 млн., середній вік на планеті зросте з 31 до 42 років. Відповідно, суттєво зміниться структура працездатного населення, що вимагатиме формування *нової парадигми трудових ресурсного забезпечення економіки*.

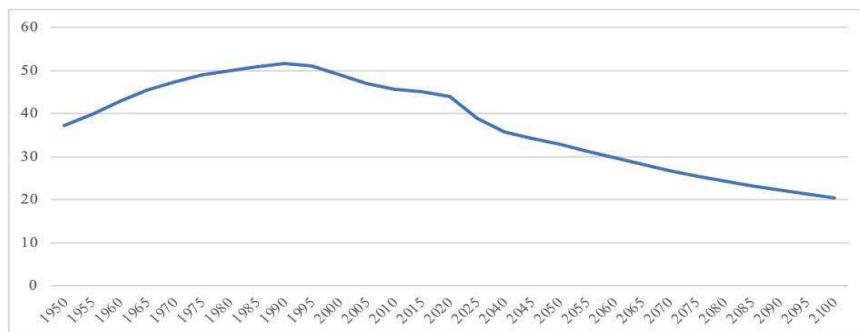

Рис. 3. Динаміка чисельності населення України у 1950-2100 рр.* [2]

* 2023-2100 рр. — прогноз

Щодо України, наявні демографічні тенденції (1990 р. — 51589 тис. осіб, 2000 р. — 48880 тис., 2010 р. — 45683 тис., 2020 р. — 43910 тис., 2030 р. — 38295 тис., 2040 р. — 35656 тис.,

2050 р. — 33165 тис., 2100 р. — 20611 тис. осіб) (рис. 3) свідчать на користь майбутніх трудових загроз, які посилюються через повномасштабну агресію російської федерації (до низхідних демографічних тенденцій довоєнного часу додаються потоки біженців за кордон, які станом на початок 2023 р. оцінювались на рівні 6,7 млн. осіб [1]).

При більш детальному аналізі можна побачити, що попри суттєве зменшення чисельності населення у 2022-2023рр. — відтік населення через війну (2021 р. — 43531 тис. осіб, 2022 р. — 39702 тис., 2023 р. — 36745 тис.), в наступні роки — 2024- 2026 рр., — очікується повернення до попередніх демографічних трендів (рис. 4). Це феномен, який потребує подальших досліджень, і який водночас свідчить, що питання регулювання демографічної ситуації містяться в площині регулювання загально- економічних процесів в державі.

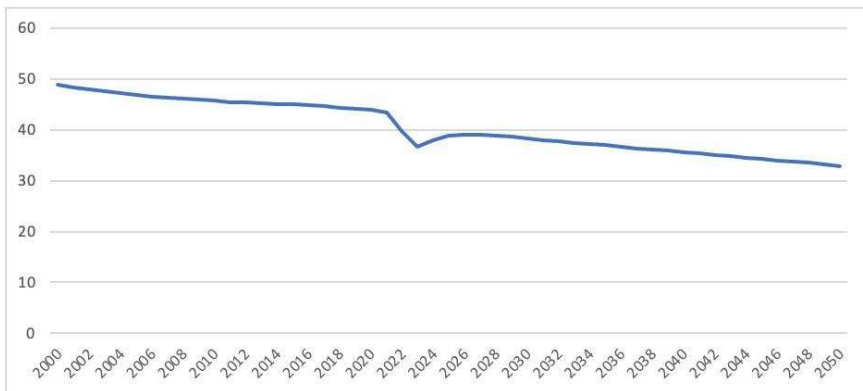

Рис. 4. Динаміка чисельності населення України у 2000-2050 рр.* [2]

* 2024-2050 рр. — прогноз

За наявними оцінками, в середньо- і довгостроковій перспективі на Україну очікує зниження частки населення в працездатному віці. При цьому за позитивним і негативним варіантами прогнозу, ця частка може становити відповідно 47,7 % і 55,3 % на початок 2060 р. Питома вага осіб у віці старше працездатного може становити від 24,7 % до 40,8 % [3, с. 81]. З урахуванням вищезазначеного, можна зробити висновок щодо очікуваного зростання демоекономічного навантаження (на початок 2060 р. на 1000 осіб працездатного віку буде припадати 600-633 осіб пенсійного віку) та відповідного звуження частки працездатного

населення (до 47,7-55,3 %) [3, с. 83], що актуалізує необхідність підвищення продуктивності праці в економіці держави. Важливість вирішення даного питання зростає в контексті поствоєнного відновлення і забезпечення подальшого економічного розвитку України.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Вдома краще? URL: <https://forbes.ua/money/bizhentsi-doslidzhennya-04092023-15788>
2. Піраміда чисельності населення світу з 1950 р. до 2100 р. URL: <https://www.populationpyramid.net/ru/%D0%BC%D0%B8%D1%80-%D0%B7%D0%B5%D0%BC%D0%BB%D1%8F/2100/>
3. Позняк О.В., Шевчук П.Є. Демографічні перспективи України до 2060 року. *Demography and Social Economy*. 2014. №1(21). С. 72-84. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=dse_2014_1_8
4. Світ після пандемії: яким буде глобальний ринок праці у 2030–2050 роках. URL: <https://mind.ua/openmind/20219270-svit-pislya-pandemiyi-yakim-bude-globalnij-rinok-praci-u-20302050-rokah>
5. World Development Indicators (dashboard), World Bank, Washington, DC. URL: <https://datatopics.worldbank.org/world-development-indicators/>

УДК 330.1

Канельська А.В.

*здобувачка магістерського рівня освіти
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана,
Науковий керівник — Леонченко О.М.,
к.е.н. доц., доцент кафедри соціоекономіки
та управління персоналом
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана*

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ КОМПАНІЇ «ВІЯР»

В сучасних реаліях, все більше і більше компаній усвідомлюють, що окрім економічних показників, важливу роль відіграє